

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДУДКА Тетяна Юрївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти Національного авіаційного університету.

Наукові інтереси: загальна педагогіка та історія педагогіки, туризмологія.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DUDKA Tetiana – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department Pedagogy and Psychology of Vocational Education National Aviation University.

Scientific interests: general pedagogy and history of pedagogy.

Стаття надійшла до редакції 16.12.2025 р.

Стаття прийнята до друку 23.12.2025 р.

УДК 37.048:61

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-17-21

КОБИЛЯНСЬКИЙ Олександр –

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки

Вінницького національного технічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9724-1470>

e-mail: akobilanskiy@gmail.com

ШОСТАЦЬКА Марія –

доктор філософії (PhD) з медицини,

заступник директора з виховної роботи

Вінницького медичного коледжу

імені академіка Д. К. Заболотного

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1835-8348>

e-mail: mariashostatska@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПЕРЕДВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

В статті обґрунтовано актуальність модернізації вищої медичної освіти в Україні, яка перебуває в стані переходу до європейських стандартів. Аналіз наявних наукових розвідок і результатів практичних досліджень авторів засвідчив, що цей процес супроводжується низкою суперечностей, які виникли через конфлікт між наявними реформами та реальними викликами, такими як війна, дефіцит ресурсів і інертність системи. Виявлено основні суперечності освітнього процесу в закладах вищої та передвищої медичної освіти: диспропорція теоретичної та практичної складових професійної підготовки, дисбаланс кількісних та якісних параметрів підготовки медичних кадрів, інституційний опір інноваційним реформам, вплив зовнішніх дестабілізуючих чинників на стійкість медичної освіти.

Проаналізовано нормативно-правову базу (Стратегія розвитку медичної освіти, Програму медичних гарантій з 2025 року), пропозиції стосовно ключових реформ (впровадження компетентнісного підходу, симуляційного навчання, інтеграція університетських клінік до програми медичних гарантій, безперервний професійний розвиток) і міжнародного партнерства. На основі результатів опитування здобувачів (n=238) та викладачів (n=89) підтверджено низьку задоволеність практичною складовою підготовки, середній рівень задоволеності освітнім процесом в цілому та високий ризик відтоку кадрів. Обґрунтовано потреби в подальшому розвитку медичної освіти, завдяки прискоренню реформ у напрямку посилення практичної підготовки, спрощенню доступу студентів до клінічних баз, а також надання психологічної та організаційної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах повномасштабної війни та подолання наслідків пандемії COVID-19. Визначено перспективи подальшого розвитку медичної освіти через комплексне розв'язання виявлених суперечностей, підвищення фінансування та системну інтеграцію інноваційних технологій, що дозволить забезпечити підготовку конкурентоспроможних медичних фахівців, здатних ефективно працювати в сучасній системі охорони здоров'я України та відповідати викликам європейської інтеграції.

Ключові слова: медична освіта, освітній процес, професійна підготовка медичних кадрів, компетентнісний підхід, симуляційне навчання, реформи медичної освіти, заклади вищої освіти, фахова передвища освіта, розвиток освітнього середовища.

KOBYLYANSKYI Oлександр –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

Head of the Department of Life Safety and Pedagogy safety

Vinnitsia National Technical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9724-1470>

e-mail: akobilanskiy@gmail.com

SHOSTATSKA Mariia –

Doctor of Philosophy (PhD) in Medicine,

Deputy Director for Educational Work of Vinnitsia Academician

D. K. Zabolotnyi Professional Medical College

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1835-8348>

e-mail: mariashostatska@gmail.com

FEATURES OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER AND PRE-HIGHER MEDICAL EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE

The article substantiates the relevance of the modernization of higher medical education in Ukraine, which is in a state of transition to European standards. The analysis of existing scientific research and the results of practical research by the authors showed that this process is accompanied by a number of contradictions that arose due to the conflict between existing reforms and real challenges, such as war, resource shortages and system inertia. The main contradictions of the educational process in institutions of higher and pre-higher medical education are identified: the disproportion of the theoretical and practical components of professional training, the imbalance of quantitative and qualitative parameters of medical personnel training, institutional resistance to innovative reforms, the influence of external destabilizing factors on the stability of medical education.

The regulatory framework (Strategy for the Development of Medical Education, Medical Guarantees Program from 2025), proposals for key reforms (implementation of a competency-based approach, simulation training, integration of university clinics into the medical guarantees program, continuous professional development) and international partnership were analyzed. Based on the results of a survey of applicants ($n=238$) and teachers ($n=89$), low satisfaction with the practical component of training, average satisfaction with the educational process as a whole, and a high risk of staff turnover were confirmed. The needs for further development of medical education were substantiated, thanks to the acceleration of reforms to strengthen practical training, simplifying students' access to clinical facilities, as well as providing psychological and organizational support to participants in the educational process in the conditions of a full-scale war and overcoming the consequences of the COVID-19 pandemic. Prospects for the further development of medical education have been identified through a comprehensive resolution of the identified contradictions, increased funding, and systemic integration of innovative technologies, which will ensure the training of competitive medical specialists capable of working effectively in the modern healthcare system of Ukraine and meeting the challenges of European integration.

Key words: medical education, educational process, professional training of medical personnel, competency-based approach, simulation training, medical education reforms, higher education institutions, pre-higher professional education, development of the educational environment.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасна система охорони здоров'я України функціонує в умовах значних викликів, пов'язаних із реформуванням галузі, впливом повномасштабної війни, наслідками пандемії COVID-19 та необхідністю інтеграції до європейського освітнього та медичного простору. Якість надання медичної допомоги безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки працівників медичної галузі, яка формується на етапах фахової передвищої та вищої освіти.

Освітній процес у закладах вищої та передвищої медичної освіти регулюється Стратегією розвитку медичної освіти в Україні [8], а також проектами реформ, що реалізуються Міністерством охорони здоров'я спільно з міжнародними партнерами (наприклад, Швейцарським інститутом тропічної медицини та громадського здоров'я [10]). У 2024–2025 роках триває модернізація підготовки на переддипломному та післядипломному етапах, удосконалення моделі інтернатури, впровадження симуляційних центрів, інтеграція практичної підготовки та орієнтація на компетентнісний підхід відповідно до стандартів Болонського процесу. Особливу увагу приділено безперервному професійному розвитку, єдиному державному кваліфікаційному іспиту та включенню університетських клінік до програми медичних гарантій з 2025 року [5; 9].

Проте освітній процес у закладах вищої та передвищої медичної освіти має низку особливостей і проблем: застарілі підходи до викладання, недостатня інтеграція теоретичних і клінічних дисциплін, вплив зовнішніх факторів на доступність освіти (війна, міграція кадрів) та потреба в подальшій цифровізації та інноваціях. Аналіз цих особливостей є актуальним для підвищення конкурентоспроможності української медичної освіти та забезпечення якісної підготовки фахівців, здатних відповідати сучасним викликам охорони здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо вдосконалення освітнього процесу в закладах вищої та передвищої медичної освіти

були об'єктом наукового пошуку як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Так, В. Кравець [6] розглянув особливості реформування та вдосконалення процесу професійної підготовки фахівців у сфері медичного обслуговування населення України в умовах загальної реформи охорони здоров'я. Зокрема, науковцем запропоновано заходи, які мають бути інтегровані у процес підготовки фахівців для покращення медичного обслуговування, а саме: впровадження новітніх досягнень медицини та новітніх стандартів лікування (серцево-судинних, інфекційних, дитячої патології, онкологічних захворювань тощо), упровадження ефективної методики ранньої профілактики та діагностування захворювань на всіх етапах надання медичної допомоги, запровадження сучасних програм для реабілітації пацієнтів терапевтичного спрямування, створення тренінгових осередків для багатогалузевої реабілітації під час інтернатури та розроблення методів профілактики, діагностування та лікування недосліджених інфекційних захворювань та забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя. Перспективи підготовки викладачів медичних закладів вищої освіти в Україні визначені в дослідженні Ю. Кучина, Л. Лимар [7], а проблеми цифровізації освітнього середовища вищої школи – в публікаціях [1-4].

Метою статті є аналіз ключових особливостей організації освітнього процесу в закладах вищої та фахової передвищої медичної освіти України та пошук шляхів його вдосконалення в контексті європейської інтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наявних наукових розвідок засвідчив, що наразі вища медична освіта в Україні перебуває в стані переходу до європейських стандартів, але цей процес супроводжується низкою суперечностей, які виникли через конфлікт між наявними реформами та реальними викликами, такими як війна, дефіцит ресурсів і інертність системи. До основних проблем відносимо:

1. Диспропорція теоретичної та практичної складових професійної підготовки. Традиційно вища освіта орієнтована на набуття теоретичних

знань, але при цьому розвиток практичних навичок у майбутніх фахівців обмежується, зважаючи на брак потужних університетських клінік. Низка кафедр співпрацюють з комунальними лікарнями, де є юридичні та організаційні бар'єри для доступу студентів до пацієнтів. Разом з тим, з 2025 року університетські клініки почали інтегруватися до Програми медичних гарантій [11], що дозволяє фінансування через НСЗУ та покращення бази для практики, але процес досить повільний через певні бюрократичні бар'єри.

2. Дисбаланс кількісних та якісних параметрів підготовки медичних кадрів. Сучасна система вищої медичної освіти в Україні характеризується суттєвою диспропорцією між кількісними показниками підготовки фахівців (зафіксовано надмірну чисельність здобувачів, що значно перевищує показники розвинутих країн, наприклад, Великої Британії) та якістю освітнього процесу. Низький рівень якості значною мірою зумовлений застарілими освітніми програмами та поширенням академічної недоброчесності. Впровадження механізмів посилення якості (зокрема, Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, використання міжнародних стандартизованих тестів, підвищення прохідних балів) хоча й є стратегічно важливим, однак спричиняє недобір абітурієнтів (навіть на місця державного замовлення, що спостерігається у 2024–2025 роках) та створює ризик дефіциту кваліфікованих медичних кадрів у довгостроковій перспективі.

3. Інституційний опір інноваційним реформам. Процес модернізації медичної освіти, який зніциковано на рівні Міністерства охорони здоров'я та підтримується міжнародними партнерами (зокрема, у межах двосторонніх проєктів), супроводжується істотним інституційним опором з боку закладів вищої освіти. Цей опір проявляється у невизнанні проблем якості на локальному рівні, інертності академічного середовища та домінуванні традиційних педагогічних підходів. Така внутрішня протидія блокує ефективне впровадження стратегічно важливих інновацій (як-от: цифровізація, безперервний професійний розвиток, симуляційне навчання тощо), незважаючи на наявність затверджених нормативних документів (зокрема, Стратегія розвитку медичної освіти до 2027 року).

4. Вплив зовнішніх дестабілізуючих чинників на стійкість медичної освіти. Процес професійної підготовки фахівців медичної галузі зазнав критичних порушень внаслідок дії зовнішніх кризових чинників (зокрема, пандемії COVID-19 та повномасштабної військової агресії). Ці чинники спричинили низку системних викликів:

- обмеження ефективності дистанційного навчання саме для клінічних дисциплін, де необхідне пряме практичне відпрацювання навичок;
- дефіцит та міграція науково-педагогічного персоналу та студентського контингенту;
- руйнування освітньої та клінічної інфраструктури.

Ця ситуація створює контраст між невідкладними викликами, які вимагають адаптації, та стратегічними реформами (як-от модернізація

інтернатури, інтеграція клінічних баз до Програми медичних гарантій, що породжує суперечність між необхідністю забезпечення стабільності та потребою у довгострокових змінах.

З метою діагностики актуальних проблем та визначення перспективних напрямів удосконалення освітнього процесу, було проведено емпіричне дослідження. В рамках цього дослідження застосовано методи анкетування (опитування) серед здобувачів освіти та науково-педагогічного персоналу закладів вищої медичної освіти Вінницької області. Всього до опитування залучено 238 здобувачів та 89 викладачів. Аналіз відповідей здобувачів дозволив виокремити такі позитивні аспекти (рисунок 1).

Рисунок 1. Результати оцінки здобувачами аспектів освітнього процесу в медичних ЗВО (у % від від загальної кількості опитаних).

Здобувачі досить високо оцінили наявну теоретичну підготовку та вважаються, що цифровізація навчання в цілому покращила якість освіти, що свідчить про високий потенціал дистанційних технологій в медичній освіті. Разом з тим, ключовим проблемним аспектом є наявна практична підготовка, позаяк менше третини опитаних вважають її достатньою для формування професійних навичок, що підтверджує виявлену диспропорцію між теорією і клінічною практикою. Ефективність поєднання теоретичних і клінічних дисциплін також оцінена критично низько, що корелює з недоліками практичної підготовки та вказує на необхідність удосконалення методики інтеграції знань. Лише 42,44% опитаних зазначили, що викладачами використовуються сучасні методи навчання, що додатково підтверджує наявність інертності академічного середовища та потребу в посиленні інноваційної діяльності науково-педагогічного персоналу.

Найменший показник зафіксовано за критерієм спостереження позитивних змін в освітньому процесі, що вказує на те, що, незважаючи на впровадження реформ та цифровізації, ці зміни не мають системного характеру та поки що не сприймаються більшістю учасників освітнього процесу як значні покращення. Результати підтверджують виявлені на основі теоретичного пошуку ключові суперечності у професійній підготовці фахівців медичної галузі: високий рівень теоретичної підготовки контрастує з низькою оцінкою практичних навичок (34 % задоволених, наявні реформи поки що слабо відчутні студентами (54 % не помітили змін), зовнішні фактори (війна) мають значний негативний вплив, а загальна задоволеність якістю освітнього процесу становить 5,8 білів (з 10

можливих). Крім того лише половина опитаних здобувачів планує працювати в Україні, що свідчить про ризик відтоку кадрів.

Результати опитування науково-педагогічного персоналу візуалізовано на рисунку 2.

Рисунок 2. Результати оцінки викладачами аспектів освітнього процесу в медичних ЗВО (у % від загальної кількості опитаних).

В цілому, викладачі високо оцінюють як власну роботу, так і якість підготовки у медичних ЗВО. Зокрема, 71,60% респондентів вважають, що вона відповідає сучасним вимогам, що є найвищим показником серед усіх критеріїв у цій групі, а 62,96% стверджують, що вони застосовують сучасні методи навчання. Найнижче було оцінено достатність практичної підготовки (28,40%) та позитивні зміни в освітньому процесі (44,44%), що свідчить про усвідомлення проблем у клінічній та інституційній сферах.

Порівняння результатів опитування здобувачів на науково-педагогічного персоналу дозволяють зробити такі висновки:

1. Наявність інституційної інертності. Викладачі значно вище оцінюють власну діяльність у сфері застосування сучасних методів навчання, ніж їхні студенти. Це підтверджує раніше висловлену тезу про інституційний опір академічного середовища, яке схильне до самопереоцінки власної інноваційності.

2. Низький показник (34,03 %) у студентів щодо ефективності поєднання теоретичних і клінічних дисциплін вказує на методичні недоліки у роботі викладачів та кафедр, які не можуть забезпечити належну інтеграцію знань у клінічну практику.

3. Існує нагальна потреба у систематичному підвищенні кваліфікації науково-педагогічного персоналу, орієнтованому не лише на володіння цифровими інструментами, а й на впровадження клінічно орієнтованих, інтерактивних та сучасних педагогічних технологій.

Відтак, студенти є більш об'єктивним і критичним індикатором ефективності впровадження сучасних педагогічних методик, тоді як викладачі демонструють вищий ступінь задоволеності станом освітнього процесу, особливо щодо власної ролі.

Сучасний освітній процес у закладах вищої та фахової передвищої медичної освіти України характеризується поєднанням досягнень реформування з низкою невирішених суперечностей. Аналіз нормативно-правової бази, стратегічних документів та поточного стану підготовки медич-

них кадрів свідчить про посилення практичної складової шляхом інтеграції університетських клінік до Програми медичних гарантій з 2025 року. Ці зміни, підтримані міжнародними партнерами, створюють передумови для підвищення якості підготовки фахівців та наближення до європейських стандартів. Водночас проведене опитування (n=238 здобувачів та n=89 викладачів) виявило суттєві проблеми: низький рівень задоволеності практичною підготовкою, обмежений доступ до реальних пацієнтів, недостатня матеріально-технічна база та значний негативний вплив повномасштабної війни і наслідків пандемії COVID-19. Обидві групи респондентів відзначають суперечність між відносно високою оцінкою теоретичної підготовки та слабкою клінічною складовою, а також повільне впровадження інновацій на практиці.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, подальший розвиток медичної освіти потребує прискорення реформ у напрямку посилення практичної підготовки, спрощення доступу студентів до клінічних баз, а також надання психологічної та організаційної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах війни. Лише комплексне розв'язання виявлених суперечностей дозволить забезпечити підготовку конкурентоспроможних медичних фахівців, здатних ефективно працювати в сучасній системі охорони здоров'я України та відповідати викликам європейської інтеграції.

Розв'язання проблем із модернізації медичної освіти в умовах реформування охорони здоров'я під час повномасштабної війни, подолання наслідків пандемії COVID-19 та євроінтеграції потребує розширення досліджень і значних ресурсів, але може стати одним із ключових напрямів подальшого розвитку вищої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Dembitska S., Kobyljanskyi O., Nahorniak S., Puhach V., Tatarchuk V. Usage of Artificial Intelligence for the Individualization of Learning in the Institutions of Higher Education. In: Auer, M. E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. vol 1260. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_21.
2. Dembitska S., Kuzmenko O., Savchenko I., Demianenko V., Hanna S. Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2024. vol 901. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34.
3. Miastkovska M., Dembitska S., Puhach V., Kobyljanska I., Kobyljanskyi O. Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2024. vol 899. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21.
4. Puhach V., Dembitska S., Kobyljanskyi O., Kobyljanska I., Moskovchuk O. Development of Students Support Strategies in Digital Educational Environment by

Means of Artificial Intelligence. In: Auer, M. E., Rütütmann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems. 2025. vol 1260. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_22.

5. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 р. № 1503. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1503-2024-%D0%BF?referrer=grok.com#Text>.

6. Кравець В. В. Науково-правові й методичні засади вдосконалення професійної підготовки фахівців сфери медичного обслуговування населення в Україні. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2020. № 2(20). С. 34–39. URL: <https://doi.org/10.33270/02202002.34>.

7. Кучин Ю., Лимар Л. Перспективи підготовки викладачів медичних закладів вищої освіти в Україні: досвід та шляхи вдосконалення. *Медицина та фармація: освітні дискурси*. 2025. № 1. С. 3–10. URL: <https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2025-1-1>.

8. Про схвалення Стратегії розвитку медичної освіти в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2019-%D1%80#Text>.

9. У МОЗ обговорили модернізацію роботи закладів вищої медичної освіти. URL: <https://nmuofficial.com/news/u-moz-obgovoryly-modernizatsiyu-roboty-zakladiv-vyshchoyi-medychnoyi-osvity/>.

10. Україно-швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти». URL: <https://moz.gov.ua/uk/reforma-medichnoi-osviti-ukraino-shvejcarske-partnerstvo>.

11. Уряд розширив участь державних установ у Програмі медичних гарантій. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-rozshyryv-uchast-derzhavnykh-ustanov-u-prohrami-medychnykh-harantii>.

REFERENCES

1. Dembitska, S., Kobylanskyi, O., Nahorniak, S., Puhach, V., Tatarchuk, V. (2025). Usage of Artificial Intelligence for the Individualization of Learning in the Institutions of Higher Education. In: Auer, M. E., Rütütmann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems. vol 1260. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_21. [in English]

2. Dembitska, S., Kuzmenko, O., Savchenko, I., Demianenko, V., Hanna, S. (2024). Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems. vol 901. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34. [in English]

3. Miastkovska, M., Dembitska, S., Puhach, V., Kobylanska, I., Kobylanskyi, O. (2024). Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems. vol 899. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21. [in English]

4. Puhach, V., Dembitska, S., Kobylanskyi, O., Kobylanska, I., Moskovchuk, O. (2025). Development of Students Support Strategies in Digital Educational Environment by Means of Artificial Intelligence. In: Auer, M. E., Rütütmann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems. vol 1260. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_22. [in English]

5. Деякі питання реалізації програми державних

гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році [Some issues of implementing the program of state guarantees of medical care for the population in 2025]. Постанова кабінету ministriv Ukrainy vid 24 hrudnia 2024 r. № 1503. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1503-2024-%D0%BF?referrer=grok.com#Text>. [in Ukrainian]

6. Kravets, V. V. (2020). Naukovo-pravovi y metodychni zasady vdoskonalennia profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv sfery medychnoho obsluhovuvannia naseleння v Ukraini [Scientific, legal and methodological principles for improving the professional training of specialists in the field of medical care for the population in Ukraine]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava*. № 2(20). С. 34–39. URL: <https://doi.org/10.33270/02202002.34>. [in Ukrainian]

7. Kuchyn, Yu., Lymar, L. (2025). Perspektyvy pidhotovky vykladachiv medychnykh zakladiv vyshchoi osvity v Ukraini: dosvid ta shliakhy vdoskonalennia [Prospects for training teachers of medical institutions of higher education in Ukraine: experience and ways of improvement]. *Medytsyna ta farmatsiia: osviti dyskursy*. № 1. С. 3–10. URL: <https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2025-1-1>. [in Ukrainian]

8. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku medychnoi osvity v Ukraini [On approval of the Strategy for the Development of Medical Education in Ukraine]. Rozporiadzhennia kabinetu ministriv Ukrainy vid 27 liutoho 2019 r. № 95-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2019-%D1%80#Text>. [in Ukrainian]

9. U MOZ obhovoryly modernizatsiyu roboty zakladiv vyshchoi medychnoi osvity [The Ministry of Health discussed the modernization of the work of higher medical education institutions]. URL: <https://nmuofficial.com/news/u-moz-obgovoryly-modernizatsiyu-roboty-zakladiv-vyshchoyi-medychnoyi-osvity/>. [in Ukrainian]

10. Ukraino-shveysarskyi proiekt «Rozvytok medychnoi osvity» [Ukrainian-Swiss project “Development of Medical Education”]. URL: <https://moz.gov.ua/uk/reforma-medichnoi-osviti-ukraino-shvejcarske-partnerstvo>. [in Ukrainian]

11. Uriad rozshyryv uchast derzhavnykh ustanov u Prohrami medychnykh harantii [The government has expanded the participation of state institutions in the Medical Guarantees Program]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-rozshyryv-uchast-derzhavnykh-ustanov-u-prohrami-medychnykh-harantii>. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КОБИЛЯНСЬКИЙ Олександр – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки Вінницького національного технічного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка фахівців технічних спеціальностей.

ШОСТАЦЬКА Марія – доктор філософії (PhD) з медицини, заступник директора з виховної роботи Вінницького медичного коледжу імені академіка Д. К. Заболотного.

Наукові інтереси: професійна підготовка фахівців медичних спеціальностей.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KOBYLYANSKYI Oлександр – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Life Safety and Pedagogy safety, Vinnytsia National Technical University.

SHOSTATSKA Mariia – Doctor of Philosophy (PhD) in Medicine, Deputy Director for Educational Work of Vinnytsia Academician D. K. Zabolotnyi Professional Medical College.

Scientific interests: professional training of medical specialists.

Стаття надійшла до редакції 16.12.2025 р.

Стаття прийнята до друку 23.12.2025 р.